

U Vinkovcima od 21. do 23. travnja 2006. održan Sajam zdravlja

Deset godina promocije zdravlja

Jubilarni, deseti Sajam zdravlja održan je od 21. do 23. travnja u Vinkovcima, posvećen kao i uvijek promociji i prezentaciji dosega u očuvanju i unapređenju zdravlja i održivog razvitka, kvaliteti života, ljudskim pravima, aktivnostima zajednice, očuvanju kulturnog i povijesnog naslijeđa i jačanju spoznaje kako je *ulaganje u zdravlje ulaganje u budućnost*. Sajam zdravlja zajednički su organizirali Grad Vinkovci, Vukovarsko-srijemska županija i Hrvatska mreža zdravih gradova, a na njemu se kroz predstavljanje proizvoda i usluga, tematska predavanja, stručne skupove, seminare, okrugle stolove, forume, debate, radionice, kazališne i filmske prezentacije, izložbe, sportske susrete, zabavu i smijeh promovira zdrav pristup životu pojedinca i zajednice u cjelini.

Koordinatorica desetog Sajma zdravlja bila je Mandica Sanković, dipl. ing. arh., a uz domaće sudionike na Sajmu su sudjelovali i predstavnici Austrije i Njemačke. Značajno je napomenuti da je od ove godine uvedeno i bodovanje od strane Hrvatske komore medicinskih sestara za nastupe njihovih članica, te da je za sudjelovanje na Sajmu stiglo više od stotinu prijava.

Na svečanosti otvaranja jubilarnog Sajma zdravlja Ante Zvonimir Golem, državni tajnik u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi RH, koje je bilo pokrovitelj desetog Sajma zdravlja, pozdravljajući sudionike Sajma u ime ministra Ljubičića naglasio je kako biti zdrav ne znači ne biti bolestan, već promicati zdravlje i podizati stanje svijesti o smislu ulaganja u zdravlje, a Božo

Galić, župan Vukovarsko-srijemske županije kako je Sajam zdravlja prilika za razmjenu iskustava između *zdravih gradova i županija* te stjecanja spoznaja lokalnih zajednica o mogućnostima i potrebama stvaranja uvjeta za provedbu ciljeva politike *zdravlje za sve*. Gradonačelnik Grada Vinkovaca Mladen Karlić zahvalio je svim sudionicima i organizatorima na doprinosu vrijednosti i uspjehu Sajma zdravlja, a predsjednik Hrvatske mreže zdravih gradova Slobodan Lang istaknuo skoro puna dva desetljeća rada Mreže na unapređenju zdravlja i činjenicu da Hrvatska podučava Europu o zdravlju i na taj je način, između ostaloga, jedan od važnih resursa Europe. Nacionalna koordinatorica HMZG Selma Šogorić ponovila je sentencu Andrije Štampara *o zdravlju kao stanju*

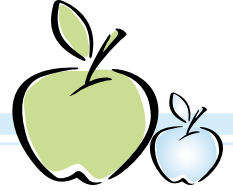
potpunog fizičkog, duševnog i socijalnog blagostanja i svoje uvjerenje da bi Štampar, vidjevši Sajam zdravlja, bio zadovoljan jer su na okupu političari, civilno društvo, predstavnici lokalne i regionalne zajednice, na istom zadatku i dokazujući kako je ideja socijalnog zdravlja moguća.

Program svečanog otvaranja desetog Sajma zdravlja obogatili su svojim nastupima muška pjevačka skupina *Lipa*, baletni studio *Sjaj*, sportsko-plesna udruga *Twist*, KUD *Lisinski* i Tomislav Šustić-Pitur.

Petak, 21. travnja, prvi dan Sajma zdravlja

Sajam zdravlja održan je na prostorima SRC *Lenije* i Poljoprivrednog fakulteta u Vinkovcima. Radno je započeo tiskovnom konferencijom i promocijom četvrtoga broja *Epohe zdravlja*, o kojem su govorili glavna urednica Selma Šogorić i odgovorni urednik Duško Popović, a nakon svečanosti otvaranja Sajma zdravlja i obilaska štandova održana je *Koordinirana rasprava* na temu *izazovi lokalne samouprave i regionalne uprave u razvoju zdravlja, društvenog, kulturnog i gospodarskog života*. Sudionike je pozdravio Božo Galić, župan Vukovarsko-srijemske županije i najavio aktivno uključivanja županije u rad Hrvatske mreže zdravih gradova, a pozdravne su riječi uputili i Selma Šogorić, nacionalna koordinatorica HMZG i Željko Ilić, dogradonačelnik Grada Vinkovaca. O *reformi lokalne samouprave, izazovima i ograničenjima* govorio je mr. sc. Teodor Anđelić, koordinator projekta razvoja lokalne samouprave UNDP u RH, a o *rukovođenju i upravljanju za zdravlje, "Zdravim županijama"* Selma Šogorić. O *razvoju kontinentalnog turizma u Hrvatskoj* govorio je magistar Oliver Rath, rukovoditelj

Oberösterreich Touristik GmbH, a o konceptu zdravstvenih hotela u Hrvatskoj i projektu *Mehr als Meer* Marijan Gjučić, dr. med i direktor Agentur Konnex OEG, Austrija. Prof. dr. sc. Aleksandar Durman s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Ivan Antonović, prof., samostalni umjetnik, izlagali su o *baštini kao polazištu za uređenje jednoga grada – Vinkovcima u svom devetom tisućljeću. O kulturnom turizmu kontinentalnog dijela Hrvatske na primjeru Vinkovaca* govorio je mr. sc. Vladimir Čirić, prof., Tehnička škola Ruđera Boškovića u Vinkovcima. Organizatori rasprave bili su Grad Vinkovci, Agentur Konnex OEG, Östeirreich, Austrija, HMZG, UNDP i Gradski muzej Vinkovci.

Održan je i *okrugli stol o turističkim perspektivama jednog mjesta ili regije, s praktičnim primjerima, analizom i raspravom*, kojim su rukovodili gosti iz Austrije.

Prvog dana Sajma zdravlja održan je i *Forum Zdravih gradova*, a na njemu izborna skupština Hrvatske mreže zdravih gradova.

Subota, 22. travnja, drugi dan Sajma zdravlja

Drugoga dana održavanja Sajma zdravlja, na *Okruglom stolu o poticajima i potporama u poljoprivredi* govorila je Karmen Sinković, viša stručna savjetnica u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva RH, istaknuvši program *10 puta 10*, odnosno mjere poput potpora poljoprivrednim proizvodnim zadrugama i udrugama poljoprivrednika, ali i sufinanciranje marketinške pripreme poljoprivrednih proizvoda, posebno autohtonih, poput kulena, pršuta i sličnih. Andrija Matić, pročelnik Upravnog odjela za poljoprivredu Vukovarsko-srijemske županije govorio je o sufinanciranju kamata na kredite poljoprivrednih proizvođača.

Na *forumu Komunalno gospodarstvo i zdravstvena ekologija o mogućnostima lokalne uprave u smanjenju incidencije alergija dišnog sustava* izvijestila je Mandica Sanković, dipl. ing. arh., šefica Odsjeka prostornog planiranja u poglavarstvu Grada Vinkovaca, a o *akcijskom planu uništavanja ambrozije u Zagrebačkoj županiji za 2006. godinu* govorio je Davorin Gajnik, dipl. pravnik. O *zdravstvenoj ispravnosti vode za piće u Varaždinu i Županiji varaždinskoj* izvijestila je Irena Tomiek, dipl. ing. prehrambene tehnologije.

Na *forumu Unapređenje zdravlja s mladima i za mlade* o najznačajnijim zdravstvenim rizicima djece i mladih u RH govorila je Ivana Pavić Šimetin, dr. med., voditeljica Odjela za praćenje i analizu djelatnosti školske medicine pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, a Kata Krešić, dr. med., spec. epidemiolog, Kruno Sokol, dr. med., spec. epidemiolog i Sanja Gali, dr. med., iz Zavoda za javno zdravstvo Vukovarsko-srijemske županije održali su predavanje

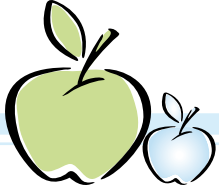
o *malignim bolestima djece i mladih u Vukovarsko-srijemskoj županiji*. Iako nije velika, učestalost malignih bolesti u dječjoj i mladenačkoj populaciji drugi je uzrok mortaliteta na ovom području, odmah nakon trauma. Ako se računa da odrasla osoba koja umire od karcinoma gubi oko dvadeset godina života, dijete ili mlada osoba gubi šezdeset i više, pa je tragedija utoliko veća. Najčešće su maligne bolesti u djece i mladih leukemija, tumori mozga i limfomi, a zatim tumori kostiju i ostala maligna oboljenja. U četiri godine, od 1999. do 2003., na ovom području zabilježena su 42 maligna oboljenja djece i mladih (u cijeloj Hrvatskoj 1080), a 41 osoba je umrla. Iako još nema istraživanja koja bi pokazala povezanost ratnih događanja i ovako visoke stope obolijevanja i mortaliteta, realna je pretpostavka kako izravna veza postoji.

O *adipozitetu/debljini u populaciji mladih osoba kao javnozdravstvenom problemu*

govorile su Dinka Kalaica, v. m. s. i Marija Dejanović, m. s. iz Doma zdravlja Vinkovci, o *spolno prenosivim bolestima kod mladih* Ljerka Brico, m. s. iz Specijalističke ginekološke ambulante u Vinkovcima, a o temi *HIV i mladi* Jadranka Pavelić, m. s. iz Doma zdravlja Vinkovci. Posebno je zanimljivo bilo predavanje o *prevenciji spolno prenosivih bolesti* koje je održala skupina učenika Zdravstvene i veterinarske škole dr. Andrija Štampar iz Vinkovaca.

O *raščlambi stradalih od mina za mlade do 21 godine u RH i VSŽ* govorio je Dubravko Krušarovski, predstojnik podružnice Osijek Hrvatskog centra za razminiranje, a održano je i predavanje *Mladi u prometu* na kojem je Milan Marošević, voditelj ekipe za očevid PU Vukovarsko-srijemske istaknuo kako je u Hrvatskoj 253.046 registriranih vozača mladih od 24 godine, te da je među 597 smrtno stradalih u prometu prošle godine na području Hrvatske

bilo čak 155 mladih! U gotovo trideset posto tih nesreća uzrok je bio alkohol. O maloljetničkoj delinkvenciji govorio je Josip Župarić, dipl. kriminalist, Odsjek općeg kriminaliteta Odjela kriminalističke policije PU Vukovarsko-srijemske, naglasivši da je na ovom području 11,8 posto kaznenih djela protekle godine učinjeno na štetu maloljetnika, a istodobno je zabilježeno 37 kaznenih djela koje je počinilo četrdesetero djece i 148 kaznenih djela koje je počinilo 125 maloljetnika. Najčešće su teške krađe, oštećenja tuđih stvari, zloraba opojnih droga, prometni delikti i druga djela protiv imovine.

O pet godina rada udruženja klubova liječenih alkoholičara Sveti Rok Virovitičko-podavske županije izvjestile su Margita Hajduković, v. m. s. i Nada Medved, m. s., iz Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podavske županije, o nasilju nad životinjama članovi veterinarsko-ekološke sekcije Zlatna ribica Zdravstvene i veterinarske škole dr. Andrija Štampar iz Vinkovaca, o stanju volonterizma, koordinaciji i stavovima prema socijalno-zdravstvenom programu Grada Dubrovnika Miho Katičić, pročelnik upravnog odjela za kulturu i društvene djelatnosti Grada Dubrovnika, a o humanitarnom radu Mladeži Crvenog križa Vinkovci njihov voditelj Branko Tomić.

Gradsko društvo Crvenog križa Vinkovci predstavilo se na Sajmu zdravlja prigodnim publikacijama, pokaznim vježbama pružanja

prve pomoći, radionicom iz programa MEMO AIDS II. (Mladi Educiraju Mlade O AIDS-u), radionicom za rano otkrivanje raka dojke po programu CORPUS MYSTICUM, te nastupom članova glazbene sekcije Mladeži CK Vinkovci, kao i lutkarskom predstavom *Mačak, pjetlić i Ilija*, u izvedbi učenika OŠ Ivana Mažuranića, koja je poslužila kao povod davanja financijske potpore inicijativi za kupnju stana u Zagrebu za potrebe djece oboljele od malignih bolesti i njihovih roditelja s područja Vinkovaca, kako bi imali gdje boraviti za vrijeme liječenja, a simboličnu, ali vrijednu 351 kunu članica Mladeži Crvenog križa Tamara Sebastijan uručila je prof. Heleni Kuharić, predsjednici Hrvatske žene Vinkovci, koja je organizirala i provodi ovu humanu akciju. Na aukciji slika održanoj zadnjeg dana Sajma zdravlja prodane su dvije slike Milana Cimeše i novih je 850 kuna uručeno Hrvatskoj ženi.

U Hotelu Admiral održana je još jedna aukcija slika, a prikupljena su sredstva namijenjena istoj svrsi, kupnji stana u Zagrebu. Prikupljeno je 27.200 kuna, ponuđena su djela dvadesetak, uglavnom vinkovačkih umjetnika, voditelj je aukcije bio Mirko Fodor, aukcija je provedena pod pokroviteljstvom Poglavarstva Grada Vinkovaca i Vukovarsko-srijemske županije, a oko organizacije i provedbe okupljeni su i Matica hrvatske Vinkovci, Hrvatska matica iseljenika – Ured Vukovar, Turistička zajednica

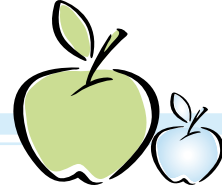
Grada Vinkovaca, Hrvatska glazbena unija i Društvo Hrvatska žena Vinkovci.

Suzana Fabijanić, dr. med., spec. školske medicine, voditeljica Službe za školsku medicinu Zavoda za javno zdravstvo Sisačkomoslavačke županije i prof. dr. sc. Vladimir Gruđen, dr. med., spec. psihoterapije s Klinike za psihološku medicinu KBC Zagreb, održali su predavanja naslovljena *Optimizam, odnosno Uspješno poslovanje*, i između ostaloga naglasili kako je osnovna zadaća svakoga čovjeka ostati zdrav, te kako valja raditi koliko se može, a ne koliko se mora, jer drukčiji odnos pomaže brzom sagorijevanju čovjeka i njegovih radnih i životnih snaga.

Kako se predstaviti poslodavcu i kako tražiti posao pokušala je slušateljce naučiti Vesna Kovač, prof. sociologije i rukovoditeljica Odjela posredovanja pri Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, područnoj službi Vinkovci.

Na forumu *Susreti predstavnika Škola demokracije, Gradskih vijeća mladih hrvatskih gradova, suradnja na lokalnoj razini* održani su korisni razgovori o načinu rada i mogućnostima suradnje, a među ovogodišnjim je sadržajima desetog Sajma zdravlja pozornost izazvala i *Pressica mladih*, održana u *Vanilla klubu* 22. travnja. Organizator je bilo Vijeće mladih Grada Vinkovaca, a medijski pokrovitelj vinkovačka televizija VTV. Debatu su vodile četiri ekipe, a raspravljalo se o stilu života mladih, njihovu stavu o demografskoj politici, te o različitostima među ljudima. Srednjoškolce, studente i predstavnike nevladinih udruga pobijedili su učenici OŠ Bartola Kašića iz Vinkovaca, najbolje pripremljeni za raspravu. U zabavnom dijelu programa nastupili su vinkovački manekeni, plesna udruga, glumačka skupina, a prigodni su domjenak pripremili učenici Industrijsko-obrtničke škole S. S. Kranjčevića iz Vinkovaca, smjer ugostiteljstva i turizma.

Udruženje manekena *Loreena* prikazalo je svoju djelatnost, a u subotu, 22. travnja, na Dan planeta Zemlje Udruga za zaštitu okoliša *Zeleni san* organizirala je oslikavanje grafita na zidu oko stadiona HNK *Cibalia*.

Nedjelja, 23. travnja, treći dan Sajma zdravlja

Na *forumu Invalida* tema je bila *zapošljavanje osoba s invaliditetom*, a organizatori foruma bili su Udruga za pomoć osobama s invaliditetom *Bubamara*, Vinkovci, Grad Vinkovci, HMZG, LEDA centar Vinkovci te odjeli za gospodarstvo, zdravstvo i društvene djelatnosti Županije vukovarsko-srijemske. O *informiranosti i svijesti kao putu ka bržem i boljem zapošljavanju osoba s invaliditetom* govorila je mr. med. sc. Mirjana Dobranović, socijalna psihijatrica, predsjednica Hrvatskog saveza udruga tjelesnih invalida, a o *projektu IZAZOV, partnerstvo za zapošljavanje osoba s invaliditetom* mr. sc. drs. Jelke van der Valle, psiholog. Na forumu je odana posljednja počast Kristinki Matičić, predsjednici udruge *Bubamara*, koja je preminula neposredno prije održavanja Sajma zdravlja.

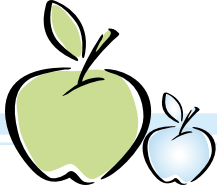
Održane su i prezentacije projekta *promicanje metoda eko-poljoprivrede i alternativnog ruralnog razvoja na području općina Ilok i Tovarnik*, o čemu je izvijestila mr. sc. Dragana Drašković, voditeljica projekta, te *zadrugarstva kao oblika samozapošljavanja osoba s invaliditetom*, o čemu je govorio Josip Brkljačić, upravitelj Zadruge osoba s invaliditetom u Puli.

U organizaciji Hrvatskoga kuharskog saveza i Udruge kuhara Vukovarsko-srijemske županije održano je, u sklopu desetog Sajma zdravlja, i natjecanje najboljih kuhara iz cijele Hrvatske, drugi Hrvatski kuharski kup *Zlatna jabuka*. Kuhari su se natjecali u pripremi hladne plate, glavnog toplog jela i deserta, s naglaskom na svinjetini i jabukama, a pobjedili su Miroslav Dolovčak, zagrebački hotel *The Westin*, Miljenko Kosanović, riječki hotel *Bonavia* i Grozdana Bohor, restoran *Fantasy* Ludbreg.

Deseti Sajam zdravlja obilježen je i brojnim sportskim aktivnostima. Tako je FIDE majstor Želimir Smuk podučavao mlade šahiste tajnama ove igre, a članovi Bridž klubova *Barutana* Vinkovci i *Vupik* Vukovar odigrali su mini turnir. Na prostoru Sportsko-rekreacijskog centra *Bajer* održana su natjecanja u boćanju, u organizaciji Boćarskog kluba *Bajer*, s osam ekipa iz Belog Manastira, Cerića, Jarmine, Vinkovaca i Vukovara, te u sportskom ribolovu, u organizaciji Sportsko-ribolovne udruge *Bajer*, sa šest ekipa iz Ludbrega, Slavenskog Broda, Soljaka i Mikanovaca, Varaždina, Vinkovaca i Zagreba. Pecaو se uglavnom šaran, a pobjednici su ulovili čak 85 kilograma!

Zajednica tehničke kulture Vukovarsko-srijemske županije organizirala je i uspješno provela *info-radionicu* za mlade

komputeraše. Održana je i *igraonica predstava Mladi i mine*, radionica *tkanja prostirki i izrade sjedalica od vune*, radionica *lončarstva, šaranja tikvica i zlatoveza*, pod nazivom *očuvajmo tradiciju živom*, promocija *eko-štanda Europskog doma Vukovar*, preventivni pregledi i stručna savjetovanja te mjerenje stanja organizma, a posebno šećera u krvi i krvnoga tlaka, radionica origamija, tehnike presavijanja papira namijenjena djeci predškolske dobi, prezentacija malog poduzetništva, vježbovni tvtki, programa stambene štednje itd. Objavljen je i treći broj sajamskog priručnika za dobro raspoloženje Razbibriga, pun šala, viceva, karikatura i križaljki.

Organizatori desetog Sajma zdravlja nagradili su pojedine sudionike za uspješan nastup i prezentaciju sadržaja kojima doprinose promociji zdravlja. U kategoriji dioničkih društava najbolji je, po mišljenju ocjenjivačkog suda u sastavu Ante Miljak, član Gradskog poglavarstva zadužen za kulturu, te Gordan Panić i Antun Smajić, fotoreporter i Večernjeg odnosno Vinkovačkog lista, bio štand *Hrvatskih šuma, Uprave šuma Zagreb, Podružnice Vinkovci*, a u kategoriji obrtnika štand *Pekarsko trgovačkog obrta Rožić* iz Slavenskog Broda, uređen u suradnji s *Obrtom*

narodnog veza iz Karlovca. U kategoriji obiteljskih gospodarstava pobjednik je *Obiteljsko pčelarsko gospodarstvo Knežević* iz Šiškovaca, a u kategoriji udruga *Škrinjica, udruga za očuvanje tradicionalnih obrta i rukotvorina* Vinkovci. Najviše je pažnje posjetitelja i sudionika Sajma zdravlja izazvao štand *Centra za predškolski odgoj*

Vinkovci, s replikama poznatih zgrada iz središta Vinkovaca, koji je pobijedio u kategoriji odgojno-obrazovnih ustanova, a po mišljenju posjetitelja može se smatrati i ukupnim pobjednikom.

Duško Popović,
popovicdj@yahoo.com

Raspisan natječaj za financijsku potporu

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Do 11. rujna 2006. godine traju natječajni za ostvarivanje financijske potpore i pozivi za iskazivanje interesa za suradnjom koje je 28. lipnja raspisala Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva.

Natječaj za građanske inicijative pod nazivom "Naš doprinos zajednici" otvoren je za one projekte koji su kroz jednokratnu aktivnost namijenjeni poboljšanju kvalitete življenja ili općeg dobra u lokalnoj zajednici. Predviđeno je financiranje do pedeset projekata, a najviši je mogući iznos potpore 15.000,00 kuna.

Natječaj za razvoj zajednice pod nazivom "Zajedno za bolje" namijenjen je partnerskim projektima s ciljem razvoja neprofitnog poduzetništva u oblasti socijalne ekonomije, za razvoj lokalne zajednice, filantropije i kulture lokalnog davanja u općekorisne svrhe, predviđena je visina potpore od 20.000,00 do 150.000,00 kuna, a i ovdje ih je moguće najviše pedeset.

Treći je natječaj namijenjen demokratizaciji i razvoju civilnog društva, a posebno projektima koji potiču regionalnu i prekograničnu suradnju, unapređenje demokratskih institucija društva i vladavine prava te primjenu novih tehnologija u razvoju civilnog društva. Visina je potpore ovisna o povezanosti više udruga oko istoga projekta, a kreće se između 50.000,00 i 80.000,00 kuna, odnosno od 80.000,00 do 150.000,00 kuna. Osigurana su sredstva za najviše 45 takvih potpora.

Konačno, četvrti je natječaj zamišljen kao institucionalna potpora razvoju i/ili stabilizaciji udruga, a mogu se prijaviti isključivo udruge ili regionalne ili programske mreže udruge koje svojim aktivnostima doprinose promjenama u društvu unutar svog područja djelovanja ili čak na više područja. Najviše se deset potpora dodjeljuje u iznosu do 350.000,00 kuna, još najviše deset u iznosu do 150.000,00 kuna i najviše deset u iznosu do 50.000,00 kuna.

Raspisana su i dva poziva za iskaz interesa za suradnjom na jačanju kapaciteta organizacija civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini, otvoren prije svega projektima koji pružaju usluge na regionalnoj razini putem različitih vrsta programa potpore i izobrazbe, a visina se potpore kreće do 100.000,00 kuna i može ih dobiti najviše trideset organizacija, odnosno za provođenje istraživanja vezanih uz pozicioniranje i razvoj civilnog društva u Republici Hrvatskoj, sa predviđenim iznosima potpore do 100.000,00 kuna po projektu, kojih može biti najviše pet.

Cjelokupna se natječajna dokumentacija može pronaći na internetskoj stranici <http://zaklada.civilnodrustvo.hr> odnosno dobiti pozivom na telefon 01/2399-100 ili elektronskim putem na adresi natjecaj@civilnodrustvo.hr.

Duško Popović,
popovicdj@yahoo.com